Jobaria

Jobaria (*Jobaria tiguidensis*) – dinozaur z grupy zauropodów (Sauropoda), o bliżej niesprecyzowanej pozycji filogenetycznej. Długość ciała ok. 18-22 m, wysokość 8-9 m (4,5 m w kłębie), masa ok. 18 t. Niektóre analizy kladystyczne sugerują, że *Jobaria* był bazalnym przedstawicielem kladu Macronaria; np. według analizy Upchurcha i współpracowników (2004) *Jobaria* był taksonem siostrzanym do rodzaju *Atlasaurus*, a oba te rodzaje razem z chińskim rodzajem *Bellusaurus* tworzyły klad siostrzany do kladu obejmującego wszystkich pozostałych przedstawicieli Macronaria[1]. Według analizy Barco (2009) *Jobaria* był najbardziej bazalnym przedstawicielem Macronaria lub też taksonem siostrzanym do rodzaju *Lourinhasaurus*, razem z którym tworzył klad siostrzany do kladu obejmującego wszystkich pozostałych przedstawicieli Macronaria[2]; z kolei według analizy Carballido i współpracowników (2011) *Jobaria* był najbardziej bazalnym przedstawicielem kladu Diplodocoidea (sami autorzy zaznaczają jednak, że taka pozycja filogenetyczna tego rodzaju jest niepewna, zwłaszcza, że mogli wskazać tylko dwie niewątpliwe synapomorfie kladu obejmującego rodzaj *Jobaria* i grupę Diplodocoidea)[3]. Jeśli *Jobaria* faktycznie należał do Macronaria lub Diplodocoidea, to być może był jednym z najstarszych znanych przedstawicieli tych kladów (zależnie od wieku formacji, w której osadach odkryto jego skamieniałości – patrz niżej). Inne analizy kladystyczne sugerują jednak, że *Jobaria* był bazalnym przedstawicielem kladu Eusauropoda nie należącym do kladu Neosauropoda, i tym samym nie mógł należeć do Macronaria ani do Diplodocoidea[4][5][6][7].

Jobaria

Jobaria tiguidensis

Sereno i in., 1999

Systematyka

Domena	eukarionty
Królestwo	zwierzęta
Typ	strunowce
Podtyp	kręgowce
Gromada	zauropsydy
Podgromada	diapsydy
Nadrząd	dinozaury
Rząd	dinozaury gadziomiedniczne
Podrząd	zauropodomorfy
Infrarząd	zauropody
(bez rangi)	Eusauropoda
Rodzaj	**Jobaria**
Gatunek	*Jobaria tiguidensis*

Jego szczątki odnaleziono na Saharze, w formacji Tiourarén w regionie Agadez w Nigrze. Wiek tej formacji jest niepewny; pierwotnie zakładano, że formacja Tiourarén reprezentuje hoteryw i barrem wczesnej kredy, około 135 do 125 milionów lat temu. Według Olivera Rauhuta i Adriany López-Arbarello (2009) badania skamieniałości ryb i bezkręgowców znanych z formacji Tiourarén nie dostarczają dowodów na jej kredowy wiek, zaś jej relacje geologiczne z innymi formacjami z basenu Iullemeden dowodzą tylko, że nie reprezentuje ona aptu ani żadnego wieku młodszego od aptu. Według autorów pozycja filogenetyczna dinozaurów, których skamieniałości odkryto w osadach tej formacji (*Jobaria*, *Afrovenator*, *Spinostropheus*), a które były najbliżej spokrewnione z dinozaurami żyjącymi w środkowej i późnej jurze, sugeruje, że bardziej prawdopodobne jest, iż formacja Tiourarén reprezentuje przełom środkowej i późnej jury[8]. Z kolei Le Loeuff i współpracownicy (2010) opisali ząb zauropoda odkrytego w osadach libijskiej formacji Cabao, który ich zdaniem był podobny do odkrytych w osadach formacji Tiourarén zębów *"Rebbachisaurus" tamesnensis*; zdaniem autorów może to dowodzić, że obie formacje reprezentują ten sam wiek. Zdaniem autorów formacja Cabao najprawdopodobniej reprezentuje hoteryw lub barrem, lecz nie można całkowicie wykluczyć, że reprezentuje ona walanżyn albo berrias; jeśli więc formacja Tiourarén faktycznie reprezentuje ten sam wiek, to może być nieco starsza, niż pierwotnie zakładano, ale w dalszym ciągu wczesnokredowa[9].

Znaleziono 95% szkieletu tego dinozaura, przez co jest to jeden z najbardziej kompletnych szkieletów, spośród znalezionych przez paleontologów.

Przypisy

1. Paul Upchurch, Paul Barrett, Peter Dodson: Sauropoda. W: David B. Weishampel, Peter Dodson, Halszka Osmólska (red.): *The Dinosauria*. Wyd. drugie. Berkeley: University of California Press, 2004, s. 259–322. ISBN 0-520-24209-2.
2. José Luis Barco Rodríguez *Sistemática e implicaciones filogenéticas y paleobiogeográficas del saurópodo Galvesaurus herreroi (Formación Villar del Arzobispo, Galve, España) (http://www.aragosaurus.com/secciones/publicaciones/artic/Barco2009.pdf)* Dysertacja doktorska, Uniwersytet w Saragossie 2009
3. José Luis Carballido, Oliver W. M. Rauhut, Diego Pol, Leonardo Salgado. *Osteology and phylogenetic relationships of* Tehuelchesaurus benitezii *(Dinosauria, Sauropoda) from the Upper Jurassic of Patagonia*. „Zoological Journal of the Linnean Society". 163 (2), s. 605–662, 2011. DOI: 10.1111/j.1096-3642.2011.00723.x (https://doi.org/10.1111/j.1096-3642.2011.00723.x) (ang.).
4. Ronan Allain, Najat Aquesbi, Jean Dejax, Christian Meyer, Michel Monbaron, Christian Montenat, Philippe Richir, Mohammed Rochdy, Dale Russell, Philippe Taquet. *A basal sauropod dinosaur from the Early Jurassic of Morocco*. „Comptes Rendus Palevol". 3 (3), s. 199-208, 2004. DOI: 10.1016/j.crpv.2004.03.001 (https://doi.org/10.1016/j.crpv.2004.03.001) (ang.).
5. Rafael Royo-Torres, Alberto Cobos, Luis Alcalá. *A Giant European Dinosaur and a New Sauropod Clade*. „Science". 314 (5807), s. 1925-1927, 2006. DOI: 10.1126/science.1132885 (https://doi.org/10.1126/science.1132885) (ang.).
6. Remes K, Ortega F, Fierro I, Joger U, Kosma R, *et al*.. *A New Basal Sauropod Dinosaur from the Middle Jurassic of Niger and the Early Evolution of Sauropoda*. „PLoS ONE". 4 (9), s. e6924, 2009. DOI: 10.1371/journal.pone.0006924 (https://doi.org/10.1371/journal.pone.0006924) (ang.).
7. Jeffrey A. Wilson, Paul Upchurch. *Redescription and reassessment of the phylogenetic affinities of* Euhelopus zdanskyi *(Dinosauria: Sauropoda) from the Early Cretaceous of China*. „Journal of Systematic Palaeontology". 7 (2), s. 199–239, 2009. DOI: 10.1017/S1477201908002691 (https://doi.org/10.1017/S1477201908002691) (ang.).
8. Oliver W. M. Rauhut, Adriana Lopez-Arbarello. *Considerations on the age of the Tiouaren Formation (Iullemmeden Basin, Niger, Africa): Implications for Gondwanan Mesozoic terrestrial vertebrate faunas*. „Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology". 271, s. 259-267, 2009. DOI: 10.1016/j.palaeo.2008.10.019 (https://doi.org/10.1016/j.palaeo.2008.10.019) (ang.).
9. Jean Le Loeuff, Eddy Métais, Didier B. Dutheil, Jean Loup Rubino, Eric Buffetaut, François Lafont, Lionel Cavin, Fabrice Moreau, Haiyan Tong, Christian Blanpied, Ali Sbeta. *An Early Cretaceous vertebrate assemblage from the Cabao Formation of NW Libya*. „Geological Magazine". 147 (5), s. 750–759, 2010. DOI: 10.1017/S0016756810000178 (https://doi.org/10.1017/S0016756810000178) (ang.).

Linki zewnętrzne

- jobaria na projectexploration.org (http://archive.is/20010424031440/http://www.projectexploration.org/jobaria/Jobaria.html) (ang.)
- jobaria na stronie Natural History Museum, London (https://www.nhm.ac.uk/discover/dino-directory/jobaria.html) (ang.)

fragment szkieletu jobarii (Australian Museum, Sydney)

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Jobaria&oldid=59957558”

Tę stronę ostatnio edytowano 31 maj 2020, 17:55. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).